

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 4. Ostenditur animositates illas, & commotiones, neque ex vero zelo
procedere, neque ex sincero veritatis amore; indeque plurimorum salutem
impediri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

citantur, ipsumque ad Cornelium Papam calumniosè detulerunt.

Et quid dico Cyprianus? vel ipse Salvator, dum *verba vite eterna* hominibus evangelizavit, à maledicentia aculeis intactus non fuit, sed ab illis ipsis, qui apud Judæos doctrinæ & pietatis opinione spectabiles erant, traductus fuit, velut seditiosus & publicæ pacis perturbator, Luc. 23. velut Samaritanus & hæreticus, Joan. 8. velut infans & furiosus, Marc. 2. velut reductor, Matth. 27. &c. Apostoli quoque, aliqui viri sanctissimi pariter exagitati fuerunt. Paulus, Doctor Gentium, tamquam hæreticus & criminiosus, Act. 24. Stephanus tamquam blasphemus in locum sanctum & legem, Act. 6. S. Athanasius tamquam supinator & homicida, S. Basilus tamquam ambitiosus & superbus, S. Martinus tamquam contentiosus cum hæreticis, S. Joannes Chryostomus tamquam arrogans, S. Hieronymus tamquam violentus & hæreticus, S. Augustinus tamquam Author novorum de gratia dogmatum, que nullus unquam Ecclesiasticorum sensit epist. Prosp. ad August. quæque desperationem quamdam hominibus exhiberent epist. Hilari ad eundem. S. Paulinus tamquam infans, S. Bernardus tamquam Pseudo propheta, S. Ignatius Societatis Fundator velut qui novitatibus studeat, S. Philippus Neriis eodem prætextu à Confessionibus audiendis suspensus fuit. De S. Carolo Borromeo quid non effuderunt improbatore sanctissimi zeli ipsius? Dum enim abusus corrigere, lapsamque disciplinam restaurare satageret, famosus Concinator è sacro suggestit, teste Giustano l. 4. vitæ ipsius, cepit patam injectari nimiam Archiepiscopi austeritatem, Decretaque & disciplinam ipsius immane jugum appellare. Alii verò Decreta ipsius traduxerunt, ut *dura, iniqua & nova*, teste Ripamontio l. b. 4. 5. & 6. vitæ ejusdem. Sed his criminacionibus non offensus (pergit Ripamontius l. 4.) neque deterritus, pergebat alia insuper decernere, consentanea, istis, que nuper vitio data essent, memor Oraculi Apostolici: Omnes qui pie vivere volunt in Christo Jesu, persecutionem patientur. Memor item Oraculi Evangelici: Beati eritis cum vos oderint homines, & separaverint vos, & exprobraverint, & ejecerint nomen vestrum, tamquam malum, propter filium hominis, id est propter veritatem & justitiam. Gaudete in illa die, & exultate: ecce enim merces vestra multa est in celo: secundum hæc enim faciebant Prophetis Patres eorum. E contra *væ*, cum benedixerint vobis omnes homines: secundum hæc enim faciebant Pseudo-prophetis Patres eorum. Ibidem.

Non igitur debent, qui zelum Dei & veritatis habent, ab incepto desistere, dum pungi se vident stimulis contumeliæ, prout Tomo 1. Prolegom. 3. cap. 22. dixi. Neque enim Orthodoxi Patres abjecerunt veritatis patrocinium, ob similes maledicentias hæreticorum, vel aliorum sanam doctrinam non sustinentium. Quorum proprium tempus fuit, Doctores Orthodoxos, pro veritate decertantes, velut hæreticos, seu novatores traducere; quo liberius possent errores suos, depressâ eorum autoritate, diffundere. Quos nuper imitati laxiorum, eoque nomine ab Alexandro VII. & Innocentio XI. proscriptarum opinionum Patroni, simili artificio conati sunt fucum Lectoris & Auditoribus suis facere, quo meliora sapientium, tametsi integerrimorum, odiosam redderent doctrinam, & à se amolirentur laxatâ doctrinâ notam. Quis enim nescit, Caramuclem, in Apologemate contra Illustriss. D. Fagnanum, integerrimo sapientissimoque huic viro sæpius objecisse Janensinum, pro eo quòd ad cap. *ne inuitatis* de Constitut. liberiorum confutarit probabiliimum? Quis nescit, Casuistarum

Apologiam laxitatum suarum oppugnatoribus passim etiam inuisse Janensini notam? Sed eo successu, qui patuit ex laxitatum, ab ipsis assertarum, Apostolica damnatione, Decretisque Alexandri VII. quibus & Casuistarum Apologiam, & Caramucelis Apologemata confixit.

Dum ergo similia fratres fratibus, Orthodoxi Orthodoxis pergunt objicere, atque apud imperitos spargere; tametsi durum, teste quidem Salvatore beatum & gloriosum est, similia à fratribus pro sana doctrinâ & veritate pati. *Nec enim solas Gentium, & Judæorum maledicentias, & minas cogitare & spectare debemus* (ait Cyprianus epist. 55. ad Corneliū) *cum videamus ipsam Dominum à fratribus esse detentum, & ab eo, quem inter Apostolos ipse delegerat, proditum. Inter initia quoque mundi, Abel justum novissi frater occiderit, & Jacob fugientem persecutus sit frater insequi; & Joseph venientem, vendentibus fratribus. In Evangelio etiam legamus esse predictum, magis domesticos inimicos saturos. Nihil inter quos tradas, aut quis servat, cum Deus tradi permittat, quos disponit coronari. Neque enim nobis ignominia est, pati à fratribus, quod passus est Christus: nec illis gloria est facere, quòd fecit Judas Christo; vel Felicitissimus & Fortunatus Cypriano, vel amulsi S. Carolo Borromeo, &c. Nobis autem gloriosum erit (cum Augustino conc. 2. in Psalm. 33.) *impendere in eos magnam charitatem, abundantem misericordiam in decore Deum pro illis, ut aliquando det illis sensum sobrium, ut respiciant, & videant se, quia non habent omnino quod dicant contra veritatem. Non eis remansit nisi sola infirmitas animi sitatis; que tanto est languidior, quanto se majores vires habere existimant.**

Quapropter animus est, pro securiore doctrinâ, salvâ amicitia charitacque fraternâ, in frequentibus modeste decertare. Quod dum me facturum confido, contradicentes rogo, ut uno ore dicamus cum laudato Cypriano: *Nos quantum in nobis est, propter hæreticos cum collegis nostris non contendimus, cum quibus concordiam & D. Minicam pacem tenemus. Maxime cum & Apostolus dicat: si quis autem putatur contentiosus esse, nos talem consuetudinem non habemus, neque Ecclesia Dei. Servatur autem à nobis patienter & leniter charitas animi, honor Collegii, vinculum fidei, concordia Sacerdotii.*

CAPUT IV.

Ostendatur animositates illas, & commotiones, neque ex vero zelo procedere, neque ex sincero veritatis amore; indeque plurimorum salutem impediri.

Quia nimirum veritas semper sibi similis est, sincerique amatores illius pari zelo salutem iniectantur, sive ea in laxioribus, sive in rigidioribus opinionibus inveniatur. Et hinc sincero veritatis amore haud moveri probantur, qui pari zelo non moventur adversus laxiores, sicut adversus rigidiores opiniones. Illi proinde qui contra doctrinam de conversione magnorum peccatorum, præsertim consuetudinariam, facilius & citò reabsentium, absque præmissis aliquanto tempore magnis instantibusque precibus, aliisque penitentia operibus, ad impetrandam Dei gratiam, ordinariè non contingente, deque differenda ipsi absolute, ut infra, velut contra doctrinam impracticabilem; & velut contra *teppessatem novitatem novissimam*, tanta cum animositate insurgunt, totque & tantas commotiones excitant, ut à calumniandis sequacibus illius non continentur.

fese; si parem zelum non ostendant adversus tot opiniones Christianae poenitentiae ac vitae relaxativas, & animarum perniciem inferentes, eoque titulo ab Alexandro VII. & Innocentio XI. damnatas; imò si nullum non moverint lapidem, ad impediendam earum damnationem: ex hoc ipso convincuntur, sincero veritatis amore, veroque affectu ad majorem Dei gloriam, animarumque salutem non moveri.

Enimvero, si deposita tantisper animositate, & praesudiciis, considerentur, quam lachrymandum in modum ubique locorum vitia & crimina inundent; quam exiguis sit (iudicio Sanctorum) verè poenitentium numerus; quam infinita animarum multitudo defectu verè poenitentiae aeternum pereat; eos infundatis clamoribus & calumniis non persequerentur, qui defectuosam ipsorum poenitentiam detegunt, tantorumque malorum remedia ex Sanctorum Theologia proponunt; nec suis illis clamoribus & calumniis salutares impediunt fructus, quos ex divina gloria, salutisque animarum zelo procurare fatagunt.

Non dubium proinde quin istud artificium sit humanae salutis hostis; quo fit ut zelosi Pastores non audiantur ab ovibus, nec Confessores à poenitentibus. Et quò magis crescit ista zelosus Pastores, Confessores Scriptoresque calumniandi licentia, tantò magis crescit pseudo-christianorum & pseudo-poenitentium numerus, atque ut verissime Archiepiscopus Senonensis supra num. 11. eoque molities animorum, ac disciplinae elanguiscentis dissolutio processit, ut jam de vera poenitentia . . . loqui penè sit nefas. Hoc videlicet artificium humani generis hostis excogitavit, quo falsitatis Religionis degenerem illam laxitatem pro ipsa Religione obtruderet; quasi à diviticulis ad vitam regredi, à via aberrare sit. . . Ita aliter quorumlibet licentia flogitorum; ita crux Christi evacuatur. Jam enim crimen ludus est, & poenitentia criminis datur.

Non ignorat utique hostis salutis nostrae, Sacramentum Poenitentiae unicum esse, post Baptisma, remedium, quo & à crimine expungemur, & cum Deo in gratiam redeamus (ait Eminentiſſ. D. Cardinalis Denhoffius ubi supra) quare inter reliqua Sacramenta non aliud tam variis impugnavit modis; id maligno studio pertinaciter agens, ut quoquo modo illud inutile reddere possit, sive per erronea hereticorum dogmata, sive per illas Catholicorum calumnias, sive per laxiora plurium Casuistarum opinamenta, de quibus proximè agetur.

CAPUT V.

Animarum salutis non sola illa calumniandi, zelosisque Confessarios & Scriptores diffamandi licentia plurimum officii; sed & magna illa luxuriantium ingeniorum licentia, per quam in rebus ad salutem, atque imprimis ad veram poenitentiam pertinentibus, variae opiniones irruerunt; quae in operis decursu idèo reselluntur, quia magnorum Theologorum iudicio nimis laxa, Sanctorumque doctrina videntur adversa.

18 Quia, ut idem Eminentiſſimus Author observat ibidem, per cas satan, hominum saluti velut latentes scopulos quosdam injecti, non omnibus notos, ut qui, factò post Baptismum naufragio, secundamprehendunt tabulam, quàm ad salutis portum evadant, in syrtes illas incidentes misere pereant. Sunt autem syrtes illae, seu scopuli, opiniones quaedam apud peccatores sòpore quodam involvendos, eisque sensum adi-

Tom. III.

mendum, ne malum, quod in sinu portant, ipsi sentiant. Quia verò ab hisce scopulis idèo pauci sibi cavent, quia eos non cognoscunt; Christiana charitas urget nos, ut eos propalam demonstremus, ut ab iis, à viaque proinde nimis laxa sibi cavent, qui salutem in tuto collocare amant. Sincerè autem protestor, me scopulorum illorum seu opinionum Authores non designare, ut in invdiam traham, sed ne fingere videar dogmata, quae nullus asseruerit, uti tomo 1. in principio dixi. Non existimet proinde Lector iis me Scriptores infensum, quorum opinamenta, ut mihi videtur, laxiora refero, reselloque. Aestimo eos, amoque ut debeat; suam etiam laude dignos iudico: tametsi enim, ut homines, à vero deviasse censeam; bonà eos mente scripsisse non ambigo.

§. I.

Opiniones de gratia & facilitate poenitentiae.

I. **U**ltrò Deus gratiam verè poenitentiae sic offert peccatoribus omnibus, ut non sit multo tempore vel labore requirenda, sed illi dumtaxat consentiendum. Reymakers in Appendice num. 241. 242. 243.

II. Gratia verè poenitentiae, seu conversionis, adest omni devotè recitanti orationuculam, contentem formulam actus contritionis. Aliàs ubi esset illud: *Faciens quod in se est, Deus nunquam deest?* Idem ibidem n. 254.

III. Ad contritionem imperfectam, imò sèpè ad perfectam, non requiritur alius labor, quam ut poenitens, se preparans ad Confessionem, examinata conscientia, conetur excitare verum dolorem; ex consideratione turpitudinis peccati, & bonitatis divinae. Tunc facienti quod in se est, Deus non deest. Idem n. 280.

IV. Non benè dicitur, quòd Deus non promiserit dare gratiam veri doloris, statim ac luberet peccatori; sed quòd eam multis orationibus, & laboribus à Deo obtinere debeat: cum non sit opus instanter petere id quod Christus ultrò offert. Et ipse adfit brachiis apertis, statim atque conamur excitare dolorem. Unde qui hoc dicit, nimis indignè loquitur de bonitate Dei, & aperit peccatoribus viam ad diffidentiam, & desperationem. Idem n. 230.

V. Quando dicitur, conversionem peccatoris esse difficilem, hoc est intelligendum, quando est obstinatus: qualis non est, qui venit ad Confessionem; quia vult, imò jam incipit se convertere. Idem n. 239.

VI. Sèpè relabentes in eadem crimina, & irretiti consuetudine graviter peccandi, facillè & citò convertuntur. Idem n. 271.

VII. Peccator consuetudinarius ordinariè citò convertitur. Joachim à Jesu Maria opusc. de amore suffic. disp. 2. q. 1.

VIII. Actus contritionis, seu veri doloris, verique propositi emendationis, difficilis non est peccantibus ex habitu, Confessionis difficultates superantibus. Carolus ab Assumpt. defens. commun. Eccl. prax. p. 3. halluc. 2.

IX. Cum mutatio vitae difficilior sit peccantibus ex habitu, atque recidivis, quàm peccantibus ex fragilitate, necessitas Sacramenti postulat, mutationem illam minùs exigì ab illis, quàm ab istis. Idem ibid. p. 39. n. 10.

X. Id quod peccatores à Confessione avertit, emendatio est, ad quam major pars peccatorum non habet vires. Idem pag. 90. n. 28.

XI. Facillima est cordis nostri de malo in bonum mutatio. Idem Pental. c. 7. p. 102.

XII. Contritio, etiam perfecta, facillè elici potest. Matth. Stok è Soc. in prax. Confess. n. 20.

D d